

GLOBALIZATSIYADA MOBIL TELEFONLARNING ROLI

Mardayev Nurmurod Gulmurodovich

IIV Surxondaryo akademik

litseyi Informatika o'qituvchisi

Globalizatsiya zamonaviy dunyoda iqtisodiy, madaniy, texnologik va ijtimoiy sohalarda chegaralarni yo'q qilib, xalqlarni bir-biriga yaqinlashtirmoqda. Ushbu jarayonda mobil telefonlar muhim omil sifatida o'z o'rniga ega bo'ldi. Ular faqat aloqa vositasi emas, balki global integratsiya va modernizatsiyaning asosiy vositalaridan biridir.

Mobil Telefonlarning Globalizatsiyaga Ta'siri

1. Axborot va aloqa tezligi

Globalizatsiyaning asosiy jihati – bu tezkor aloqa. Mobil telefonlar tufayli odamlar dunyoning istalgan nuqtasidan bir-biri bilan bog'lanishi mumkin. Internetga ulangan smartfonlar esa axborot olish va almashish imkoniyatlarini yanada kengaytirdi.

2. Biznesning rivojlanishi

Mobil telefonlar global savdo-sotiq va korporativ aloqalarni soddalashtirdi. Onlayn platformalar orqali tadbirkorlar mijozlar va hamkorlar bilan muloqot qiladi, tranzaksiyalarni tez va oson amalga oshiradi.

3. Madaniy integratsiya

Mobil ilovalar va ijtimoiy tarmoqlar turli xalqlar va madaniyatlar o'rtasidagi muloqotni kuchaytirdi. Odamlar o'z mamlakatidan chiqmasdan boshqa millat vakillari bilan tanishib, ularning urf-odatlarini va qadriyatlarini haqida bilib olishmoqda.

4. Ta'lim va bilim olish imkoniyati

Globalizatsiya jarayonida ta'lim sohasida ham mobil texnologiyalar katta rol o'ynamoqda. Onlayn ta'lim platformalari va mobil ilovalar orqali talabalar dunyoning eng yaxshi universitetlari va o'qituvchilaridan bilim olish imkoniyatiga ega bo'lishdi.

Global muammolar va mobil telefonlar

Mobil telefonlarning globalizatsiyadagi o'rniga qaramay, ular bilan bog'liq muammolar ham mavjud:

Texnologik tengsizlik: Kam rivojlangan mamlakatlarda mobil qurilmalarga va internetga kirish imkoniyati cheklangan.

Shaxsiy ma'lumotlarning xavfsizligi: Global miqyosda mobil texnologiyalar orqali ma'lumotlarning suiste'mol qilinishi xavfi ortmoqda.

Madaniy o'ziga xoslikka ta'sir: Mobil texnologiyalar orqali ayrim milliy madaniyatlar global madaniyatga singib ketishi mumkin.

Xulosa

Mobil telefonlar globalizatsiya jarayonida hal qiluvchi vosita bo'lib, dunyoni kichik bir qishloqqa aylantirishda davom etmoqda. Ularning imkoniyatlari va ta'siri kundan-kunga ortmoqda. Shu bilan birga, bu texnologiyadan oqilona foydalanish va uning salbiy ta'sirlarini kamaytirishga e'tibor qaratish global mas'uliyat hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Castells, M. (2000). *The Rise of the Network Society*. Oxford: Blackwell Publishing.
2. Giddens, A. (1990). *The Consequences of Modernity*. Cambridge: Polity Press.
3. Manol, P. (2012). *Globalization and Its Discontents*. London: Routledge.
4. Pew Research Center (2023). *Mobile Technology and Its Impact on Globalization*. [Online maqola].

5. World Bank (2022). Digital Dividends: Leveraging Mobile Connectivity for Development. Washington, DC.
6. Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). “Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media.” *Business Horizons*, 53(1), 59–68.
7. ITU (International Telecommunication Union) (2021). *Measuring Digital Development: Facts and Figures*.